

فهرست

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	فصل یکم: مدیریت
۱۵.....	مقدمه
۱۶.....	جایگاه و اهمیت مدیریت از دیدگاه رهبر انقلاب
۱۷.....	مبانی مدیریت
۱۸.....	روح مدیریت
۱۹.....	اولین شاخص دولت اسلام، سلامت اعتقادی و اخلاقی مسئولین
۱۹.....	اعتماد به خدای متعال
۲۰.....	تلاش مدیران برای ترویج باورهای دینی مردم
۲۱.....	راهکار مصون ماندن از اندیشه تعلق بر امر دین و مقابله با شهوات و دنیاطلبی ها
۲۲.....	معنای دولت اسلامی = نزدیکی به معیار و ضوابط اسلامی
۲۲.....	تحول در محتوای مدیریتی بر مبنای اسلام
۲۳.....	خودسازی مسئولان
۲۴.....	صبر و توکل؛ لازمه عمل مسئولان
۲۴.....	سنگین تر بودن وظیفه مسئولان در امر استغفار و توبه الی الله
۲۵.....	حرکت در راه خدا و استعانت از الله
۲۵.....	با ارزش بودن رضایت مردم در صورت عدم تعارض با تکلیف الهی
۲۶.....	ایمان خالصانه مقدم بر استنتاج ها و تبیین ها و تصمیم های سیاسی
۲۷.....	تعارض پرداخت به معنویات با اشتغالات کاری
۲۷.....	اتصال دل ها با خدای متعال
۲۷.....	بار سنگین، احتیاج به آمادگی روحی
۲۸.....	حاکمیت آدم های متدین بر سرنوشت تشکیلات
۲۹.....	پیشرفت زودرس در سبایه اسلام
۲۹.....	همت مدیران برای اقامه دین خدا
۳۰.....	فنون مدیریت
۳۱.....	سعه صدر
۳۲.....	خوش رویی و کظم غیظ و مشورت در مدیریت
۳۴.....	استخدام و گزینش

- گزینش از منظر مقام معظم رهبری (مذله‌العالی): ۳۵
- انتخاب مدیران با آزمایش و شایسته‌سالاری ۳۶
- نظارت و توجه بر زیرمجموعه‌ها ۳۸
- کارشناسی و بررسی همه جوانب در کارها ۳۹
- صبر در مواجهه با مشکلات ۴۰
- محاسبه جمعی ۴۰
- سایت نامه مردم مقدم بر رضایت گروهی خاص ۴۱
- اعتماد صد در صدی به گزارش‌ها ۴۱
- احساس مسئولیت و پاسخگویی ۴۲
- اهداف مدیریت ۴۴
- عناصر و اجزای مدیریت ۴۶
- ۱- برنامه‌ریزی ۴۶
- اول: مشورت پذیری ۴۸
- دوم: جامعیت ۴۸
- سوم: بازنگری و اصلاح ۴۹
- ۲- سازماندهی ۴۹
- ۳- نظارت و کنترل ۵۰
- ۴- هدایت و رهبری ۵۲
- ۵- تصمیم‌گیری ۵۴
- توسعه، عدالت، پیشرفت ۵۵
- توسعه از نگاه رهبر انقلاب ۵۵
- عدالت در بیانات مقام معظم رهبری ۵۶
- الف. عدالت به معنای رفع ظلم و ستم ۵۶
- ب. عدالت، اولویت نخست جامعه ۵۹
- ج. عدالت به معنای برابری همراه با پیشرفت، راهبرد دهه‌ی چهارم انقلاب ۶۰
- مدل‌سازی الگوی پیشرفت ۶۵
- صرفه جویی در استفاده از منابع ۶۶
- جهانی شدن و مطابقت با تغییرات ۶۷
- تحقیق، پژوهش و تولید علم ۶۸
- فصل دوم: مدیریت و فرماندهی ۷۱

۷۳.....	مقدمه
۷۴.....	تفاوت مدیریت و فرماندهی نظامی با غیر نظامی از دیدگاه مقام معظم رهبری
۷۴.....	حساسیت‌های نظام فرماندهی در نیروهای مسلح از منظر مقام معظم رهبری
۷۷.....	الگوی فرماندهی مطلوب از منظر مقام معظم رهبری
۷۷.....	ایمان و تقوا
۷۷.....	مدیریت جهادی
۷۷.....	بصیرت داشتن
۷۷.....	آراستگی به ضوابط اخلاقی
۷۸.....	شجاعت و پیری
۷۸.....	مسئولیت پذیری
۷۸.....	رعایت نظم و اسلحه ران
۷۹.....	ابتکار عمل داشتن
۷۹.....	هوشیاری و صداقت
۷۹.....	آرمانخواهی
۸۰.....	عدالت و مساوات
۸۰.....	عدم سازش و تسلیم
۸۱.....	دشمن شناسی
۸۱.....	پاسخگو بودن
۸۱.....	قدرت تحلیل سیاسی
۸۱.....	مردم‌داری
۸۲.....	تفکیک مسائل به اصلی و فرعی
۸۲.....	پیروی از عقل و قانون
۸۳.....	وحدت گرا بودن
۸۳.....	دید خوشبینانه
۸۳.....	منطبق با زمان بودن
۸۳.....	نظارت داشتن
۸۳.....	توجه به استحکام ساخت درون و اقتدار درونزا
۸۴.....	ساده زیستی
۸۵.....	فصل سوم: مدیریت تحول
۸۷.....	مقدمه
۸۷.....	تحول از دیدگاه مقام معظم رهبری

۸۸	ضرورت تحول در نظام آموزش و پرورش
۹۱	وضعیت موجود نظام [ساختار] آموزش و پرورش
۹۲	سیاست‌های کلی «ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور»
۹۷	مدیریت تحول در حوزه
۱۰۱	قهری بودن تحولات جامعه بشری
۱۰۲	ابتنای مدیریت تحول بر ثنوری‌ها
۱۰۳	بایگام مذهب در مدیریت تحولات
۱۰۶	تحول در علوم انسانی از نگاه مقام معظم رهبری
۱۱۰	رهبری تحول آفرین
۱۱۰	الف) اسلام تحول آفرین
۱۱۲	ب) انسان تحول آفرین
۱۱۴	ج) جامعه تحول آفرین
۱۱۶	تحول معنوی
۱۱۷	مراحل تحول
۱۱۸	سازماندهی مدیریت تحول
۱۱۸	راهکارهای مدیریت تحول
۱۲۳	فصل چهارم: مدیریت جهادی و انقلابی
۱۲۵	مقدمه
۱۲۶	جهاد
۱۲۶	مدیریت جهادی
۱۲۷	ضرورت داشتن رویکرد جهادی
۱۲۹	ویژگی‌های اقدام و مدیریت جهادی
۱۳۰	مولفه‌ها و ویژگی‌های مدیریت جهادی از دیدگاه مقام معظم رهبری
۱۳۲	مدیریت جهادی در حوزه اقتصاد
۱۳۳	لزوم توجه به عمل جهادی در دانشگاه
۱۳۴	انقلابی بودن
۱۳۴	الگوهای انقلابی‌گری از دیدگاه مقام معظم رهبری
۱۳۵	اقتدار، نهادها و عرصه‌هایی که باید انقلابی باشند
۱۳۶	ضرورت‌های انقلابی‌گری از نگاه مقام معظم رهبری
۱۳۷	اصول و مبانی انقلابی‌گری در بیانات مقام معظم رهبری
۱۳۸	پنج شاخص انقلابی‌گری، انقلابی بودن و انقلابی ماندن

۱۴۱	فقدان مدیریت جهادی و انقلابی، حلقه مفقوده دولت اسلامی
۱۴۷	فصل پنجم: مدیریت راهبردی
۱۴۹	مقدمه
۱۵۲	تحلیل راهبردی
۱۵۳	اهداف راهبردی جمهوری اسلامی
۱۵۵	تبیین راهبردی واقعیت‌های اجتماعی
۱۵۸	تفکر راهبردی
۱۶۱	مشارکت مردم در تصمیم‌گیری‌ها
۱۶۱	شناسایی دولت‌ها، ضعف‌ها، تهدیدات و فرصت‌ها
۱۶۵	فصل ششم: مدیریت دانش‌بنیان
۱۶۶	مدیریت دانش بنیان
۱۶۷	مقدمه
۱۶۷	تعریف و گستره اقتصاد دانش بنیان
۱۶۸	نقطه اشتراک (فرایندها)
۱۶۹	تمایزات در اندیشه مقام معظم رهبری
۱۶۹	غایت اقتصاد دانش بنیان
۱۷۱	گستره اقتصاد دانش بنیان
۱۷۱	لزوم بومی سازی دانش بنیانی بر اساس نیازهای کشور
۱۷۲	آثار و پیامدهای اقتصاد دانش بنیان از منظر مقام معظم رهبری
۱۷۳	۱- پیشرفت در صنایع دانش بنیان عامل رشد اقتصادی
۱۷۳	۲- اقتصاددانش بنیان از لوازم رشد و حرکت علمی کشور
۱۷۴	۳- بی اثر شدن تحریم در صورت پیشرفت علمی
۱۷۵	۴- اقتصاد دانش بنیان عامل قدرت اقتصادی و سیاسی
۱۷۶	۵- اقتصاد دانش بنیان و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی
۱۷۸	راهبردهای تحقق چشم انداز اقتصاد دانش بنیان
۱۷۸	۱- لزوم دانش بنیان کردن اقتصاد با تکیه بر تولید علم تا تجاری سازی
۱۷۹	۲- تبدیل وجه غالب اقتصاد کشور به اقتصاد دانش بنیان
۱۸۰	۳- لزوم حمایت از فضای علمی و فناوری کشور
۱۸۱	۴- لزوم حمایت دولت از شرکت‌های دانش بنیان
۱۸۲	۵- لزوم ارتباط تنگاتنگ صنعت و دانشگاه
۱۸۲	۶- لزوم مشارکت توأم فعالان اقتصادی و دانشمندان در اقتصاد دانش بنیان

- ۷- لزوم تجاری سازی و نیز لزوم شکل گیری شرکت های علم و فناوری ۱۸۳
- ۸- اهمیت شرکت های دانش بنیان ۱۸۴
- ۹- لزوم پیشرفت توأم تولید و علم در کشور و خصوصاً در حوزه دانش بنیان ۱۸۵
- ۱۰- تشویق نخبگان به تشکیل شرکت های دانش بنیان ۱۸۶
- ۱۱- تقویت برطرف کردن مشکلات شرکت های دانش بنیان ۱۸۷
- ۱۲- لزوم رصد اختراعات ۱۸۸
- ۱۳- اجرای قانون حمایت از شرکت های دانش بنیان ۱۸۹
- ۴- کارآفرینی و اشتغال زایی ۱۹۰
- رهنمودهای مقام معظم رهبری به مدیران ۱۹۳

پیشگفتار

برای ایجاد مدیریت کارآمد، معیارهایی وجود دارد که باید به آنها توجه شود؛ برخورداری از هدفگذاری و برنامه راهبردی از سویی و توجه به نقش ویژه سرمایه انسانی از سوی دیگر، ابعادی از یک مدیریت کارآمدند. در چنین سازمانی، هر کدام از افراد سازمان باید علاوه بر انجام وظایف خود، با تلاش مجدانه و مخلصانه، نقش خویش را برای تقویت سازمان و تشکیلات به نحو احسن ایفا کنند. و در این میان، مدیر مجموعه نقشی منحصر به فرد دارد؛ زیرا علاوه بر اهتمام به تثبیت منوی و رشد مدیریتی خود، باید توجه ویژه‌ای به زیرمجموعه داشته باشد تا بتواند پیشرفت تشکیلات را تضمین کند. رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله "عظمی" خاتمی (مدظله‌العالی) به عنوان شخصیتی فعال در عرصه سازماندهی مبارزان و نیروهای جهادی پیش از انقلاب و کسی که از اوان پیروزی انقلاب شکوهمند با قرار گرفتن در مصدر مسئولیت‌های بزرگی همچون عضویت در شورای انقلاب، سازماندهی نیروهای مردمی در ابتدای جنگ تحمیلی، نمایندگی مجلس شورای اسلامی، ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی، ریاست جمهوری و ده‌ها مأموریتی که لازمه‌ی هر کدام سازماندهی تشکیلاتی، مدیریت تشکل‌های مردمی و بسیج و تعین و پیگیری تحقق اهداف تشکیلاتی اسلام در نهادها و ارگانهای انقدربی بوده، اکنون به بزرگترین گنجینه‌ی تجربیات تشکیلاتی بدل گشته و رجوع به آراء و نظر او در این عرصه را به یکی از راهبردی‌ترین ابزارها برای فهم نگاه اسلام به مدیریت و کار تشکلی تبدیل کرده است. محور اصلی کتاب پیش رو، جمع‌آوری و طبقه‌بندی مناسب توصیه‌ها و توصیف‌های بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در موضوع مدیریت و مدیران نظام می‌باشد.

کتاب حاضر شامل شش فصل می‌باشد که در فصل اول موضوعاتی همچون مبانی مدیریت، روح مدیریت، فنون مدیریت، عناصر و مولفه‌های مدیریت و توسعه و پیشرفت پرداخته شده است. در فصل دوم راجع به مدیریت و فرماندهی، تفاوت مدیریت و فرماندهی و الگوی فرماندهی مطلوب پرداخته شده است. در فصل سوم موضوعاتی راجع به مدیریت تحول، ضرورت تحول در سازمان، مراحل تحول و راهکارهای مدیریت تحول از منظر مقام معظم رهبری تریخته شده است. در فصل چهارم موضوعاتی شامل مدیریت جهادی، مولفه‌های ویژگی‌های مدیریت جهادی، مدیر انقلابی و فقدان مدیریت جهادی و انقلابی پرداخته شده است. در فصل پنجم موضوعاتی همچون مدیریت راهبردی، اهداف راهبردی جمهوری اسلامی و تفکر راهبردی را شامل شده است و در فصل آخر راجع به مدیریت تولید دانش بنیان، آثار و نتایج تولید دانش بنیان، تقویت شرکت‌های دانش بنیان، ارتباط صنعت و دانشگاه از دیدگاه مقام معظم رهبری مورد توجه واقع شده است.

امید است با قرار دادن کتاب حاضر در سرفصل‌های دروس دانشگاهی و ضمن خدمت مدیران و کارکنان سازمان‌ها، ارتقای توانمندی و بالندگی مدیران و همه‌ی دست‌اندرکاران اداره امور رواقع شود و در تربیت و آماده‌سازی نیروی انسانی، با سطوح بالاتری از رضایت و بازآمدی بی‌انجامد.

مرتضی عسکری - مرتضی حاکمی

۱۳۸۸